

Sygn. akt V Ca 478/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 lutego 2018 r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie V Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący-Sędzia	SSO Małgorzata Mazur
Sędzia:	SSO Barbara Chłędowska
Sędzia:	SSO Magdalena Kocój (spr.)
Protokolant:	Tomasz Kluz

po rozpoznaniu w dniu 27 lutego 2018r. w Rzeszowie
na rozprawie
sprawy z powództwa K. K. i A. W.
przeciwko W. A., A. A. i J. A.
o zakaz przechodu i przejazdu

na skutek apelacji powódek
od wyroku Sądu Rejonowego w Strzyżowie

z dnia 15 marca 2017 r., sygn. akt I C 188/16

I. oddala apelację,

II. zasądza od powódek K. K. i A. W. solidarnie na rzecz pozwanej A. A. kwotę 257 zł (dwieście pięćdziesiąt siedem złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

SSO Magdalena Kocój SSO Małgorzata Mazur SSO Barbara Chłędowska

Sygn. akt V Ca 476/17

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 27 lutego 2018r.

Wyrokiem z dnia 15 marca 2017r. Sąd Rejonowy w Strzyżowie po rozpoznaniu sprawy z powództwa K. K. i A. W. przeciwko pozwanym W. A., J. A. i A. A. o zakaz przechodu i przejazdu oddalił powództwo i zasądził od pozwanych W. A., J. A. i A. A. solidarnie na rzecz powódek K. K. i A. W. solidarnie kwotę 319,00 złotych, tytułem zwrotu kosztów postępowania.

Rozstrzygnięcie swoje Sąd I instancji oparł na następujących ustaleniach stanu faktycznego.

Powódka A. W. jest właścicielką działki nr (...), położonej w G.. Powódka K. K. jest właścicielką działki nr (...), położonej w G.. Obie działki graniczą ze sobą i stanowią działki siedliskowe. Na działce nr (...) usytuowane są dwa budynki mieszkalne, na działce nr (...) usytuowany jest także budynek mieszkalny.

Przez obie wyżej opisane nieruchomości przebiega sporny szlak drożny, prowadzący od drogi publicznej wsi G..

Sporny szlak drożny został urządzony i częściowo utwardzony kamieniem w 1976 roku przez powódkę A. W. i jej męża J. W., kiedy to ww zamierzali rozpocząć budowę domu mieszkalnego. Stanowi on drogę dojazdową od drogi publicznej wsi G. do działek siedliskowych powódek, a także do działki pozwanych A. A., J. A. i W. A., gdzie usytuowany jest ich budynek mieszkalny.

Pozwani zaczęli wykonywać przejazdy spornym szlakiem drożnym w 1987 roku, od kiedy mieli samochód. Ponadto wówczas rozpoczęli budowę domu mieszkalnego na swojej działce. Wtedy też, za zgodą W. W. – poprzednika prawnego powódki A. W. pozwani A. A. i J. A. na działce (...), własności powódki A. W. urządzili „kawalek” drogi, który miał połączyć drogę urządzoną przez powódkę A. W. i jej męża J. W. z działką pozwanych. Pozwani w tym celu zasypali ziemią głęboki jar z ciekim wodnym. Zrobili tam odpływ, wstawiając betonowe przepusty. Następnie odcinek ten utwardzili gruzem i kamieniem z budowy, a także kamieniem, który dostali z gminy. Pozwany J. A. ten odcinek drogi utwardził ponadto jumbami.

W późniejszym okresie, około 2005 r. sporny odcinek drogi, do wysokości budynku gospodarczego usytuowanego na działce powódki A. W. został utwardzony masą bitumiczną. Utwardzenie to zostało wykonane przez Gminę N.. Około 2011 roku pozwany J. A. wysypał na sporny szlak drożny gruz od strony swojej działki, który następnie został usunięty przez P. W..

Ze spornego szlaku drożnego, poza pozwanymi korzystali także inni (...). Do stycznia 2015 r. pozwani korzystali ze spornego szlaku drożnego bez żadnych przeszkód i do tego czasu między stronami nie było konfliktu.

W 2015r., na przebiegu spornego szlaku drożnego, została zamontowana metalowa brama, która była zamykana i od tej pory pozwani, w celu przejazdu musieli prosić powódkę i ich rodzinę o otwarcie bramy. Na tym tle doszło do incydentu w lipcu 2015 r. Z uwagi na to, iż brama na przebiegu spornego szlaku drożnego była zamknięta, pozwany W. A. używał klaksonu.

Na wiosnę 2016 r., w trakcie postępowania w niniejszej sprawie, na przebiegu spornej drogi, od strony działki pozwanych został wybudowany przez powódkę A. W. murowany budynek gospodarczy.

Obecnie Sądzie Rejonowym w Strzyżowie toczy się postępowanie z wniosku A. A. i J. A. z udziałem powódek K. K. i A. W.

o ustanowienie drogi koniecznej na rzecz działki władnącej nr (...), położonej w G., stanowiącej współwłasność wnioskodawców J. A.

i A. A.. Zgodnie z wnioskiem, służebność drogi koniecznej ma przebiegać po działkach nr (...), stanowiącej własność K. K. i nr (...), stanowiącej własność A. W.. W trakcie oględzin na miejscu z udziałem biegłego geodety T. W. w dniu 21 października 2016 roku wnioskodawcy okazali przebieg I wariantu służebności drogi koniecznej do ich działki, który miałby przebiegać szlakiem drożnym utwardzonym, który jest przedmiotem sporu w tej sprawie.

W sprawie o ustanowienie służebności drogi koniecznej, Sąd Okręgowy w Rzeszowie postanowieniem z dnia 12 sierpnia 2016 roku, sygn. akt V Cz 501/16 zmienił postanowienie Sądu Rejonowego i zabezpieczył wniosek J. A. i A. A., nakazując uczestniczkom postępowania A. W. i K. K. otwarcie zamkniętej bramy wjazdowej, usytuowanej na spornym szlaku drożnym, prowadzącym do nieruchomości wnioskodawców i nakazał uczestniczkom postępowania zaniechania uniemożliwiania przejazdu tą drogą do czasu prawomocnego zakończenia postępowania w tej sprawie.

W oparciu o tak ustalony stan faktyczny Sąd Rejonowy uznał, iż powództwo jest niezasadne. Sąd wskazał, że stosownie do treści art. 222 § 2 k.c. – przeciwko osobie, która narusza własność w inny sposób aniżeli przez pozbawienie

właściciela faktycznego władztwa nad rzeczą, przysługuje właścicielowi roszczenie o przywrócenie stanu zgodnego z prawem

i o zaniechanie naruszeń. W ocenie Sądu Rejonowego nie budziło wątpliwości, iż pozwani naruszali własność powódek, wykonując na części działek, stanowiących ich własność – gdzie urządzony jest na nich utwardzony szlak drożny – przejazdu, ponieważ sporny szlak drożny łączy drogę publiczną wsi G. z ich działką, oznaczoną nr (...).

Niespornie Sąd I instancji ustalił, że w trakcie postępowania w tej sprawie, pozwani nabyli skuteczne wobec powódek uprawnienie z tytułu zabezpieczenia wniosku w sprawie

o ustanowienie służebności drogi koniecznej do korzystania z części nieruchomości, stanowiących ich własność, polegające na możliwości korzystania ze spornego szlaku drożnego. Dlatego Sąd mając na uwadze powyższe, powództwo oddalił

(art. 222 § 2 k.c.).

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 k.c., mając na uwadze fakt, że pozwani uzyskali skuteczne wobec powódek uprawnienie do korzystania ze spornego szlaku drożnego dopiero po wniesieniu pozwu w sprawie. Dlatego oddalenie powództwa

w stosunku do powódek nie mogło zdanie Sadu Rejonowego, stanowić podstawy odmowy uiszczenia przez pozwanych kosztów procesu.

Apelację od tego wyroku wniosły powódki, zaskarżając wyrok w zakresie pkt I przedmiotowego wyroku.

Wyrokowi zarzucono:

1. naruszenie art. 222 § 2 k.c. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie, uznanie iż nie doszło do naruszenia prawa własności powódek, z uwagi na to, iż pozwani

w toczącym się równoległe postępowaniu nabyli uprawnienie z tytułu zabezpieczenia wniosku o ustanowienie służebności drogi koniecznej do korzystania ze spornego szlaku drożnego,

2. błędną interpretację materiału dowodowego przez Sąd Rejonowy, poprzez oparcie przedmiotowego wyroku na postanowieniu Sądu Okręgowego w Rzeszowie z dnia 12 sierpnia 2016 r., sygn. akt V Cz 501/16 zabezpieczającego wniosek pozwanych o ustanowienie służebności drogi koniecznej, pomimo tego, iż ostateczne rozstrzygnięcie w przedmiocie niniejszego wniosku jeszcze nie zapadło.

W konsekwencji powódki wnoszą o zmianę pkt I zaskarżonego wyroku poprzez zakazanie pozwanym przechodzenia i przejeżdżania przez działkę (...) stanowiącą własność powódki K. K. oraz działkę (...) stanowiącą własność powódki A. W.,

ewentualnie o:

- uchylenie punktu I zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania,

oraz:

- o zasądzenie od pozwanych na rzecz powódek kosztów procesu w I instancji, w tym kosztów zastępstwa procesowego, wg norm przepisanych.

Apelacja wraz z uzasadnieniem zalega na kartach 248 – 250 akt sprawy.

W odpowiedzi na apelację pozwana A. A., wyносиła o oddalenie apelacji powódek i zasądzenie zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.

Odpowiedź na apelację wraz z uzasadnieniem znajduje się na k. 271 – 273 akt sprawy.

Sąd Okręgowy zważył co następuje.

Apelacja powódek nie znajduje podstaw usprawiedliwiających wydanie przez Sąd II instancji orzeczenia reformatoryjnego, a równocześnie nie występują też określone w przepisie art. 386 § 4 k.p.c. przesłanki uchylenia zaskarżonego orzeczenia i przekazania sprawy Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy podziela ustalenia faktyczne i ocenę prawną Sądu I instancji.

Ustosunkowując się do zarzutów apelacyjnych, w tym naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. (pkt 2 zarzutów apelacji) – nie można zgodzić się z apelującymi, że Sąd I instancji dokonał błędnej interpretacji materiału dowodowego.

Sąd Rejonowy dokonał prawidłowej oceny materiału dowodowego i wyciągnął z niego wnioski logicznie uzasadnione. W tych okolicznościach, zgodnie z utrwalonym w tym zakresie orzecznictwem, Sąd Okręgowy zauważa, iż nie jest obowiązany powtarzać prawidłowo dokonanych przez Sąd I instancji ustaleń i prawnej ich oceny. Należy podkreślić, że Sąd Rejonowy przedstawił zastosowany sposób oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego, opierając się na logicznym rozumowaniu i zasadach doświadczenia życiowego, a ocena ta zasługuje na jednoznaczną aprobatę.

Sąd Okręgowy w pełni podziela zaprezentowane przez Sąd I instancji zapatrywanie, iż mimo, że stwierdzone zostało, iż w okresie wnoszenia powództwa można było mówić o naruszeniu przez pozwanych prawa własności nieruchomości powódek, to na chwilę orzekania w niniejszej sprawie pozwani mają uprawnienie do korzystania z przedmiotowego szlaku na spornych działkach na mocy postanowienia Sadu Okręgowego w Rzeszowie z dnia 12 sierpnia 2016r., sygn. akt V Cz 501/16 o udzieleniu zabezpieczenia. Tym samym również zarzut naruszenia art. 222 § 2 k.c. jest nietrafny. Sąd za podstawę wyrokowania, zgodnie z art. 316 § 1 k.p.c., bierze bowiem stan rzeczy istniejący w chwili zamknięcia rozprawy.

Sąd Okręgowy jako sąd meriti przy rozpoznawaniu apelacji, również zobligowany jest do stosowania ww przepisu. Ponieważ na dzień rozpoznawania apelacji sytuacja nie uległa zmianie, nadal w toku jest sprawa I Ns 237/16 o ustanowienie drogi koniecznej i obowiązuje postanowienie zabezpieczające roszczenie, a upoważniające pozwanych do przejazdów drogą usytuowaną na przedmiotowych działkach powódek, dlatego zarzuty są chybione. Nie mają racji skarżące, iż postanowienie o udzieleniu zabezpieczenia wydane w sprawie o ustanowienie służebności drogi koniecznej nie jest wiążące w tej sprawie albowiem nie ma charakteru orzeczenia ostatecznego. Postanowienie to jest źródłem skutecznego uprawnienia pozwanych względem powodów w sprawie o ochronę własności.

Z tych względów apelacja powódek jako nieuzasadniona podlegała oddaleniu na podstawie art. 385 k.p.c.

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono w oparciu o art. 98 w zw. z art. 108 § 1 k.p.c. i § 2 pkt 2 w zw. z § 10 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U.2015.1801 ze zm.), w brzmieniu obowiązującym na dzień wniesienia apelacji, uwzględniając przy tym wniosek pełnomocnika pozwanej o zwrot kosztów przejazdu w kwocie 60 zł i koszt opłaty skarbowej od pełnomocnictwa udzielonego przed Sądem II instancji tj. 17 zł.

SSO Małgorzata Mazur SSO Magdalena Kocój SSO Barbara Chłędowska